Nro 18.
D. 21. Stycznia.
PIĄTEK.
ROK 1825.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Hołd Xcia Brandeburskiego Władysławowi IV 1633.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Dyreckcja Jlna Poczt Króle: Polskiego. Gdy wszelkie obrachunki pretensji, iakie do Rządu b. *Xięstwa Warszawskiego* w aktach Dyrekcji Jlnej Poczt znajdowały się zebrane, do *Kommissji Centralnej Likwidacy:* w czasie oznaczonym wraz z dowodami oddane zostały; dla zapobieżenia przeto niepotrzebnej w tej mierze korrespondencji, wszystkich z epoki b. *Xtwa Warsz:* do Wydziału Pocztowego iakie bąć maiących pretensje o tem zawiadomia, z tem nadmienieniem, iż kwestje w tym przedmiocie czynione, bez dalszej odpowiedzi do akt złożone zostaną.— w Warszawie d. 13 Styc: 1825 r: Radca Stanu Dyrektor Jlny Policji i Poczt *A. Sumiński.* Sekre: Jlny *Widuliński.*

Na Konsystorzu odbytym w *Rzymie* dnia 20 z. m. Ojciec S: mianował wielu *Arcy-Biskupów* i *Biskupów*, między nowo mianowanymi, iest JW. JX *Mateusz Woiakowski* Archi-Dyakon Katedr: *Lubelski*, ogłoszony Biskupem *Arkadjopoltańskim* (in partibus).

Artykuł nadesłany. — Z prawdziwem duszy rozczuleniem czytaią *Przyiaciele ludzkości* doniesienia o hojnych ofiarach dla ubogiej klassy mieszkańców w Stolicy Najlitościwszego naszego Ojca Kraiu, przez powódź do upadku przywiedzionych. Wspaniałe te wzory powszechnego i szlachetnego ubiegania się o kosztowanie pełnych słodyczy owoców dobroczynności, mocno popieraią ową prawdę, na chwałę przepisami Najwyższego Prawodawcy zaleconej nam miłosci bliźniego, często się okazuiącą: Jż iak z iednej strony widok *indywidualnego* smutku lub cierpienia ustawicznie nam się nastręczaiący, często zbyt małe na nas czyni wrażenie, tak z drugiej skoro nas uderza smutny obraz niedoli, która wielu razem bliźnich naszych nagle dotknęła, skoro poważny głos nachylonych starców miesza się z tkliwem błaganiem młodzieńca, z rzewnem kwileniem niemowląt, z czułem nareście szlochaniem płci słabej we łzach tonącej, na ten czas tak dzielnie Boskie uczucie litości w sercach naszych się odzywa, iż ci nawet którzy są pozbawieni sprzyiania losu, zapominaiąc przynajmniej chwilowo o własnem położeniu, skwapliwie się rzucaią do składania na Ołtarz cierpiącej ludzkości ofiar, acz szczupłych, niewymownie iednak drogich, bo ręką braterską chętnie niesionych i najszczerszemi życzeniami stowarzyszonych. Tem przyiemnem uczuciem szczerze przeniknioty, mam zaszczyt uwiadomić dostojnych i szanownych w tutejszej stolicy *Prenumeratorów*, że zapisane przez nich Exemplarze dziełka Religijno - moralnego pod tytułem: *Ben Jakir* (Syn ulubiony), naczelnego lista *Prenumeratorów* do liczby stu kilkudziesiąt dochodzących, umieszczoną została, złożyłem pod dniem dzisiejszym w *Sklepie Ubogich*, gdzie takowe iuż oprawne wykupić rzechcą. Wyiąwszy iednak kilkunastu

tych którzy też dziełka iuż odebrali i których zapłata na oprawę wszystkich prenumerowanych obróconą została. Pieniądze zebrać się maiące podzielone będą na dwie równe części, z których iednę *Szanowne Towarzystwo Dobroczynności* przeszle *Prześ: Urzędowi Municypalnemu*, iako ofiarę dla wspomnionych wyżej unieszczęśliwionych mieszkańców w *Petersburgu*, druga zaś połowa oddana będzie uczciwemu *Starcowi* familją obciążonemu, którego smutne położenie wielce mnie obchodzi. — Cena wspomnionego dziełka iest na pap: pis: zł: 4, a na lepszym zł: 6.— *J. Tugendhold Człon: Sekret: Komitetu Cenzury do X. i P. Hebr:*

N. Król Pruski, na miejsce JW. *Zerboniego di Sposetti*, mianował dotychczasowego Prezesa *Bauman*, naczelnym Prezesem Wielkiego Xtwa *Poznańskiego*.

Dziś zimna stopni 3.—

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Paryża.

Naczelny Dowódca wojska *Francuzkiego* w *Hiszp:* Wice Hrabia *Digeon*, przybył do *Paryża*. — Oddawna trwa zwyczaj u dworu *Francuzkiego*, że w Swięto 3 *Królów* odbywa się uczta, do której są wezwani wszyscy Xta rodziny Królewskiej. Takowa uczta odbywała się d. 6 b.m. u *Króla*, przy stole znajdowało się 16 osób. Wczasie uczty podaią Królowi *Tort* w którym znajduie się *Migdał*, Tort iest dzielony na tyle części ile osób znajduie się przy stole, komu z obecnych dostanie się część z Migdałem, ten zostaie ogłoszony na ten dzień *Królem migdałowym*, tym razem *Migdał* dostał się iednemu z Synów *Orleańskiego*, maiącego teraz lat blisko .... *Izbie Parów* podano proiekta o kopa... nie... niedawno odkrytej, o wstrzymaniu ... morskich ; o sposobie nabywania własności przez Klasztory *Zakonnic*, i o powściągnieniu kradzieży w Kościołach. — w *Izbie Deputowanych* wniesiono ważny proiekt do wynadgrodzenia *Emigrantów*, zaięto się oraz proiektem do prawa względem listy cywilnej i zamiany niektórych dóbr Królewskich.— z *Hiszpanji* donoszą że w *Madrycie* panuie spokojność, a w niektórych prowincjach gdy ukażą się iakie zaburzenia, natychmiast wojsko spieszy dla rychłego przywrócenia porządku. Król *Hiszpa:* dozwolił wielu Oficerom dawnego wojska *Konstytucyjnego* przyiąć służbę w wojsku *Roialistowskiem* będącem w *Ameryce*.—*Stabs Dobosz* iednego z Pułków *Hiszpa:* rozkazał swym Doboszom aby w południe bębnili marsz *Ryega*, uwięziono go natychmiast, lecz podobno dostał on pomieszania zmysłów. —

Gdy w Teatrze *Warjete* wczasie przedstawienia sztuki, zawołano „*Ogień*" i gdy wszyscy spektatorowie zaczeli uciekać, Złodzieie którzy ten okrzyk wzniecili, tak byli czynni, że wyciągali zegarki, tabakierki, chustki, tudzież zdjęli z Dam szalów za kilkadziesiąt tysięcy franków, kilku znich uięto, a *Policja* wydała ostre przepisy względem podobnych łotrów.—Gdy niedawno w Teatrze przy Bramie S. *Marcina* w *Paryżu* grano Komedjo Operę *Żydek poczciwy*, ieden z Slosarzów należących do Maszynistów tegoż teatru, poprawiając sprężyny będące w górze przy sufitach dekoracyjnych, spadł na scenę i natychmiast zakończył życie, trwało nieiakie zamieszanie przez kilka minut, lecz obecna publiczność żądała dokończenia sztuki, co uskuteczniono z wszelką spokojnością.

Od Granic Tureckich.

Rząd *Grecki* pomnaża usiłowania aby w iak najkrótszym czasie zdobyć twierdze i wszelkie miejsca warowne będące dotąd w mo-

cy *Turków*. w Tym celu uzbroiono znowu nową *Eskadrę* składaiącą się z 10 statków, która niezwłocznie ma wypłynąć pod *Lepanto*. Korpus przeznaczony do oblężenia *Patras* pomnożono o 500 ludzi. — Rząd *Grecki* posłał do Wdowy *Bozarysa* aby z *Zante* przybyła do *Napoli di Romanja*, gdzie będzie pobierać dożywotnią pensją, a na koszta podróży przeznaczono iej 200 piastrów. — *Sułtan* bywa na nadzwyczajnych posiedzeniach *Dywanu*, lecz do nich nie należy, gdyż wczasie narad znajduie się w boczney sali z której słyszy co Ministrowie mówią, celem tych posiedzeń iest iak najśpiesznieysze obmyślenie środków dla prowadzenia wojny z *Grekami*, tym bardziey że potwierdza się wieść oklęskach iakich doznał *Jbrahim Basza*; największą trudnością w dalszem prowadzeniu wojny iest niedostatek gotowych pieniędzy, co Ministrom *tureckim* staie się powodem do ciągłych zmartwień. — Ostatnie wiadomości są bardzo pomyślne dla Greków, to iest że Flotta *Egipska* uchodząc do swej ojczyzny, iest ściganą przez okręty *Greckie*, a ieszcze późnieysze listy (iak donosi gazeta *Berlińka*) zapewniaią że *Jbrahim Basza* iuż zupełnie został porażony

z *Niemiec*.

Dnia 2 b: m: otworzono wspaniały nowy Dworski Teatr w *Munich*. Jest to gmach ieden z najpięknieyszych w *Niemczech*, gust połączony z przepychem, wygoda dla słuchaczów, oświecenie, zgoła wszystko odpowiada, a nawet przewyższa oczekiwania publiczności tameczney, która nad wszelkie zabawy przenosi zabawę sceniczną. Już na 3 godzin przed rozpoczęciem widowiska, natłok ciekawych otaczał wszystkie wejścia, a gdy otworzono drzwi, natychmiast, cała sala napełniona została. Gdy *Król z Królową* i *Xiążętami* swej rodziny przybył do *Loży*, wszyscy obecni powitali *Monarchę* radosnemi odgłosy, które trwały przez kilka minut. Wyborna orkiestra wykonała nową *Uwerturę*, po której ukazała się przepyszna dekoracja, a pierwszy Aktor *Esler* deklamował stosowny Prolog, otaczali go wszyscy *Artyści* Królewskiego Teatru, Męszczyzni ubrani *czarno*, a Kobiety *biało*. *Prolog* ułożony iest przez Barona *Miltic*. Nastąpił *Chór ogólny* i śpiewki narodowe poezji Professora *Sendtner*, a Muzyki Barona *Poisl*. Zakończył wspaniały czarodziejski Balet *Kopciuszek*, ułożony przez Baletmistrza *Horszelt*. Król rozkazał aby cały dochód z tego widowiska oddany został ubogim, a że nie wszyscy mieszkańcy stolicy mogli się tego wieczora znajdować w Teatrze, przeto będzie tyle kroć powtarzanem, aż każdy na to widowisko znajdzie miejsce. — w Dzień *Nowego Roku* w *Bruxelli* był u Dworu wielki Bal, na który zaproszono 600, osób Król Jegomość (Niderlandzki) lubo wyzdrowiał, lecz nieznajdował się na tym balu, stosuiąc się do rady Lekarzów. — z *Włoch* donoszą że wciągu *Grudnia* w wielu miejscach deszcze ulewne nadzwyczaj wiele zrządziły szkody. — Sądy po wszystkich miastach główniejszych Państwa *Papiezkiego* ponowiły rozkazy śledzenia band rozbójniczych, wydano oraz kilkanaście wyroków na schwytanie łotrów, iedni są osądzeni na śmierć, inni zaś na *galery*. i t. p. — w *Kopenhadze* ogłoszono postanowienie iż ponawia się dawny wyrok zakazuiący wydawanie drukowaney *Krytyki*, oraz *Kazań*, ktore nie są drukowane. — Gazety *Angielskie* donoszą że niedawno w *Londynie* u Ministra *Kanning* mieli naradę Posłowie *Rossyjski* i *Austrjacki*, po ktorej wysłano gońców do *Petersburga* i *Wiednia*. — Trzy czwarte części mieszkańców w *Kalkucie* chorowało zeszłego *Lipca* z przyczyny

gwałtownie rozszeraiącej się zaraźliwej gorączki. — Ciągle niepomyślne dla *Anglików* dochodzą wiadomości o wojnie z *Birmanami*, do których łączą się *Maraci* i *Pindarowie*. — Dnia 3. m. odebrano w *Londynie* wiadomość z *Ameryki Południowej*, że Jenerał *Kanterak* odniósł zwycięztwo nad *Boliwarem*, bitwa trwała przez 2 dni to iest; 29 i 30 Sierpn: — Słychać że *Boier* Prezydent Rzeczy-pospolitej *Hajty*, wysłał deputacją do *Paryża* z powinszowaniem Królowi *Karólowi* X, wstąpienia na Tron. — Teraz w *Anglji*, ma być pieniędzy kursuiących 1,680 miljonów zł: pol: — Dwóch Pełnomocników od rządu *Angielskiego* wyieżdża do *Ameryki Południowej*, słychać że są wysłani dla zawarcia układów handlowych z rządem *Mexykańskim* i *Kolumbijskim*. — w Krotkim czasie wybranych będzie w *Anglji* 4,000 rekrutów, którzy wysłani zostaną do *Jndji*.

w *Poznaniu* niedawno założono *Spital*, umieszczamy wyiątek z obwieszczenia o tym *Jnstytucie*. „Pobożne siostry, podejmuiące pieczę tego szpitala, należą do zgromadzenia tak zwanych *Siotr szarych* i przestrzegaią reguły swego założyciela S. *Wincentego a Paulo* i swej pierwszej Przełożonej wdowy *Marillac le Gras*. Zgromadzenie to niezbiera Jałmużny, przyjmuie iednak z wdzięcznością i szafuie sumiennie tem, co prawdziwie czuli na cierpienia bliźnego w ofierze mu przynoszą. Trudni się chorych płci oboiej pielęgnowaniem. Ani stan, wiek, wyznanie religijne, niestanowi żadnej w iego powołaniu różnicy. Dosyć być człowiekiem, ubogim i nędznym, aby pomocy iego być pewnym. w Lepszych nawet zwyczajnych świeckich Jnstytutach chorych, po wszystkie wieki niedostawać będzie starownego, z duszy serca pochodzącego chorych pielęgnowania. Ustawiczne wrażenie cierpień zbyt prędko przytępiaią czucie. Serdeczność ta nie może być nakazywaną, nagradzaną, strzeżoną; wypływać ona tylko może z delikatnego, wewnętrznego popędu. Pałac w którym zbolały na iedwabnem łożu z nieznanej ręki bierze lekarstwo, lichym iest prawie Jnstytutem w porównaniu z poziomą chatką, w któréj Religja i miłość schorzałego pielęgnuią brata.“ — *D O N I E S I E N I A.*

Pewna Osoba, za stancje i przyzwoite wygody życzy sobie dawać lekcje francuzkiego ięzyka, nauk i muzyki fortepjana. Informacją o tem powziąść można w Magazynie Muzycznym przy Miodowej ulicy Nr 489 F: Klukowskiego.

w Domu zaiezdnym pod Nr 625 przy ulicy Kozłej są mieszkania wygodne do naięcia na Restauracją lub Szynk; niemniej całe drugie piętro od frontu do naięcia. Wiadomość powziąść można u Właściciela tegoż domu. —

Osoba posiadaiąca doskonale muzykę Fortepjana, oraz będąca kompozytorką, przytem opatrzona swiadectwami dobrej konduity, życzy być mieszczoną w iakim znacznem domu do dawania lekcji; dalszą informacją powziąść można w Magazynie Muzycznym przy ulicy Miodowej N. 489 F. K l u k o w s k i e g o. —

Zawiadamia się niniejszem, że Kości wszelkiego rodzaiu zwierząt, skupowane będą w Magazynie Saskim na Solcu przez tamecznego Rządcę JP. Stypułkowskiego stosownie do ich gatunku, korzec po zł 3 do 4, Kości zaś wygotowane z tłustości, po mniejszej cenie, wzywnią się przeto służący przy Kuchniach i inni wyrobnicy, aby takowe Kości zbierali i one do wspomnionego Rządcy domu oddawali, który każdą ilość przyjmować, za nie zaraz płacić będzie. —

Dnia 22 Stycznia r. b o godzinie 10 zrana w Warszawie w Rynku Starego Miasta w domu Nr 54 w skutek prawnego zaięcia przez publiczną licytacją sprzedanemi będą, Komody, Kanapa, Krzesła, Lustro, Szafa, Stół opuszczany i inne ruchomości za gotowe pieniądze. —

Nepomucen C h m i e l e ń s k i Kom: S:

Teatr. Jutro po 2gi raz nowa Kom: *Tryumf pierwszej miłości* i po 2gi raz nowa Ko: Op: *Dziedziczka*.